

Kommunstyrelsekontoret

Handläggare: Lena Wester
Titel: Redovisningschef
E-post: lena.wester@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsen

Slutrapport uppdrag – genomförda åtgärder utifrån revisionens rekommendationer i granskningsrapporter

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna slutredovisningen av det i kommunstyrelsens verksamhetsplan 2024 lämnade uppdraget "Återrapportera genomförandet av revisorernas rekommendationer i granskningsrapporter".

Sammanfattning

I slutrapporten återrapporteras att redovisningsenheten inom kommunstyrelsekontoret genomfört ett arbete under 2024 enligt revisorernas rekommendationer och det uppdrag som kommunstyrelsen lämnade i verksamhetsplanen för år 2024. De av revisorerna granskade rutinerna har förändrats och förbättrats under 2024 i samband med byte till ett nytt ekonomisystem.

Ärendet

Under hösten 2022 genomförde revisorerna genom PwC en granskning av löpande intern kontroll i redovisningsrutiner och ekonomiadministrativa processer. Kommunstyrelsen noterade i sitt yttrande till revisorerna, KS den 9 oktober 2023 §170, att ett flertal brister som revisorerna konstaterat i rapporten år 2022 hade åtgärdats men att ytterligare åtgärder behövde ske under 2024 i samband med införandet av nytt ekonomisystem i kommunen och den översyn av arbetssätt som följer efter ett byte av ekonomisystem.

Kommunstyrelsekontoret föreslog då i yttrandet till kommunstyrelsen att kommunstyrelsen i kommande verksamhetsplan för år 2024 skulle lägga in ett uppdrag med innebörden att kommunstyrelsekontoret under 2024, efter systembytet och de därpå förändrade arbetssätten, skulle redovisa till kommunstyrelsen hur arbetet med revisorernas rekommendationer genomförts. Uppdraget inarbetades i kommunstyrelsen verksamhetsplan för år 2024 och återrapportering ska enligt tidplan ske på kommunstyrelsens sammanträde den 4 december 2024. Detta ärende är en återrapport på nämnda uppdrag.

Revisorerna rekommenderade i sin granskningsrapport att kommunstyrelsen skulle vidta åtgärder inom fem granskningsområden. De rutiner och processer som omfattades av granskningen var följande:

- Behörigheter och attest i fakturasystem.
- Löpande bokföring och manuella bokföringsorder.
- Leverantörsregister- och leverantörsutbetalningar.
- Kundfakturerings (inkl. makuleringar och betalningsuppföljning).
- Internkontrollplan och uppföljning avseende ovan granskade rutiner

Eftersom införandet ett nytt ekonomisystem i kommunen skulle ske från och med den 1 januari 2024 bedömde kommunstyrelsekontoret att flertalet av de granskade rutinerna och processerna skulle förändras efter införandet av ett nytt ekonomisystem. Därför föreslog kommunstyrelsekontoret att en uppföljning till kommunstyrelsen skulle ske efter systembytet och senast den 4 december 2024. Nedan redovisas kommunstyrelsekontorets uppföljning av revisorernas rekommendationer per granskningsområde.

Granskning av behörigheter och attesträtter i fakturasystemet

Revisorerna gjorde i granskningen år 2022 bedömningen att den interna kontrollen inom detta område inte var tillräcklig. Under 2023 skärptes rutinerna. Ett nytt attestreglemente togs fram och beslutades i kommunfullmäktige den 20 februari 2023. Där står att aktuella attestförteckningar årligen ska beslutas av nämnd/styrelse. Efter de årliga besluten i respektive nämnd där attesträtt till nämndens ansvarskoder fastställs används nämndernas attestförteckningar för att göra nödvändiga justeringar i ekonomisystemets behörighetstabeller så att attesträtt i ekonomisystemet överensstämmer med besluten. I de fall förvaltningsdirektör fattar tilläggsbeslut på delegation löpande under pågående kalenderår läggs motsvarande behörighet för attest in i ekonomisystemet. Både nämndbeslut och delegationsbeslut arkiveras på enheten som underlag till systembehörigheterna. Dessa rutiner granskas genom stickprov i den årliga internkontrollen. Enligt det nya attestreglementet ska förteckning över av nämnden utsedda beslutsattestanter skickas till ekonomiavdelningen snarast efter fastställandet. Denna lista arkiveras av ekonomiavdelningen tillsammans med namnteckningsprov för alla beslutsattestberättigade. Under 2024 har inte namnteckningsprov tagits in eftersom syftet varit att minimera antalet manuellt underskrivna underlag och istället utnyttja det nya systemet eller teknik för signering. Viss manuell hantering förekommer dock vilket innebär att namnteckningsprov kommer att tas in inför år 2025.

Granskning av hantering av löpande bokföring och manuella bokföringsordrar

Revisorerna gjorde i granskningen år 2022 bedömningen att den interna kontrollen inom detta område inte var helt tillräcklig. Manuella bokföringsordrar hanterades endast av en person och det gjordes ingen attest. Rutinen avvek från då gällande attestreglemente där det stod att samtliga bokförings- och betalningsunderlag ska attesteras av två personer. En bokföringsorder genererar ingen utbetalning utan en omföring/ombokning mellan konton i den interna redovisningen vilket var motivet till att inte ha så kallad tvåhandsfattning på detta moment. Inga utbetalningar skapades. Rutinen skulle ses över i samband med införandet av nytt ekonomisystem.

Enligt Norrtälje kommuns nya attestreglemente som gäller från och med år 2023 har detta ändrats. I nya attestreglementet krävs endast en attest, dvs en beslutattest på uppbokningar och rättelser som sker med bokföringsordrar. Motivet är att transaktionen inte medför utbetalningar utan en justering i den interna redovisningen.

Revisorerna noterade i sin granskning att underlag saknades i vissa fall till bokföringsordrarna. Under året har detta påpekats löpande till berörda. Utbildning av de personer som har behörighet att registrera bokföringsordrar är inplanerad i november 2024 avseende skärpta krav på underlag samt attesthantering av bokföringsordrar.

En annan punkt som lyftes i revisorernas granskning var ett glapp i verifikationsnummerserien för bokföringsordrar. Detta har åtgärdats. Det berodde på ett fel i det tidigare ekonomisystemet som avslutades 31 december 2023 och uppstår inte i kommunens nya ekonomisystem från och med den 1 januari 2024.

Granskning av leverantörsregister- och utbetalningar

Revisorerna bedömde sammantaget att den interna kontrollen inom området för leverantörsregister och utbetalningar inte var helt tillräcklig. Sammanfattningsvis, enligt

revisorerna, indikerade utfallet av genomförd registeranalys på att åtgärder avseende registervård inte vidtagits. Även om det i revisorernas analys inte noterats några direkta fel så visade analysen på brister i registervården och rutiner i samband med upplägg av leverantörer i leverantörsregistret.

Vid införandet av ett nytt ekonomisystem sker en genomlysning av olika rutiner och processer. Rutinen kring nyupplägg av leverantör har skärpts. Vid nyupplägg av leverantör i kommunens nya ekonomisystem genomförs en kontroll av leverantörens uppgifter mot officiella register för att säkerställa riktigheten. Ytterligare en medarbetare kontrasignerar nyupplägget av leverantör innan någon faktura registreras på leverantören.

Eftersom leverantörens förutsättningar kan ändras efter en registrering i kommunens system, exempelvis att man blir avregistrerad för moms eller blir av med sin F-skattsedel, sker kontroller dagligen i samband med att betalningarna skickas. Det betalningsförslag som först skapas i processen att skicka en betalfil till bank innebär att betalfilen granskas maskinellt av ett program från Inyett som kontrollerar bland annat att leverantören i betalfilen är momsregistrerad och innehåller F-skattsedel. Om detta skulle saknas erhåller kommunen en omedelbar varning så betalningar kan stoppas.

Vid överflytt av leverantörsregistret till det nya ekonomisystemet per 1 januari 2024 genomfördes registervård och det säkerställdes att endast leverantörer som fortsatt är relevanta för Norrtälje kommun flyttades över. I de fall det fanns faktiska dubletter rensades dessa bort. I det nya ekonomisystemets leverantörsregister förekommer fortfarande flera leverantörer med samma organisationsnummer. Detta kan tolkas som dubletter orsakade av bristande registervård. Orsaken till förekomsten av dessa är dock att många större organisationer har olika gironummer till olika delar av sin verksamhet och även i övrigt olika uppgifter såsom adress med mera. Dessa olika leverantörer som ändå delar organisationsnummer behöver hanteras som olika leverantörsidentiteter för att betalströmmarna ska gå till rätt mottagarkonto.

Granskning av kundfakturerings inkl makulering och betalningsuppföljning

Revisorerna bedömde sammantaget att den interna kontrollen inom området rörande kundfakturerings och betalningsuppföljning inte var helt tillräcklig. Det fanns enligt revisorerna fortsatt inga kommunövergripande beslutade riktlinjer för fakturerings och kravhantering. Vad som gällde reglerades inom respektive verksamhet, som även ansvarade för att säkerställa att samtliga utförda tjänster faktureras.

Under 2024 har en ny kravpolicy arbetats fram samt fastställts av kommunfullmäktige den 17 juni 2024 § 132. Denna reglerar bland annat när påminnelse ska skickas avseende en förfallen faktura samt när samma fordran ska överlämnas till inkassobolag. Policyn ska bland annat säkerställa att alla kunder behandlas lika och ha som målsättning att kommunen ska få betalt för sina fordringar i tid.

Granskning av Internkontrollplan inkl. riskanalys och uppföljning avseende granskade rutiner.

Revisorerna bedömde sammantaget att internkontrollarbetet var tillräckligt. Revisorernas bedömning baserades på om det fanns en upprättad internkontrollplan baserad på riskanalys, huruvida den innehåller kontrollmoment med bäring på väsentliga redovisningsrutiner, samt om uppföljning sker i enlighet med gällande rutin.

För alla processer som berörs av det nya ekonomisystemet pågår under hösten 2024 ett arbete med att dokumentera de nya rutinerna och utbilda medarbetare och användare i det nya systemet. Denna dokumentation liksom merparten av utbildningsinsatserna bedöms vara slutförda till årsskiftet. I kommande internkontrollplan kommer kontrollmoment att ske med bäring på väsentliga redovisningsprocesser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kommunstyrelsekontorets ekonomiavdelning.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet medför inga direkta ekonomiska konsekvenser men förebygger fel och därmed oönskade ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Slutrapporten medför inga konsekvenser för barn.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Slutrapporten medför inga konsekvenser för landsbygd och skärgård.

Anette Madsen
Kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Germund Jonsson
Ekonomidirektör
Kommunstyrelsekontoret

Beslut skickas till

Kommunstyrelsekontoret
Ekonomiavdelningen
Kommunrevisionen